

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 10 grudnia 2015 roku A. J. (1) wystąpił przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł. o zasądzenie kwoty 79 853,16 zł tytułem odszkodowania za powstrzymanie się od wykonania działalności konkurencyjnej po ustaniu stosunku pracy za za okres od września 2014 do sierpnia 2014 roku, wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi w następujący sposób:

- a) za miesiąc wrzesień 2014 roku od kwoty 6654,43 zł od dnia 1 listopada 2014 roku do dnia zapłaty,
- b) za miesiąc październik 2014 roku od kwoty 6654,43 zł od dnia 1 grudnia 2014 roku do dnia zapłaty,
- c) za miesiąc listopad 2014 roku od kwoty 6654,43 zł od dnia 1 stycznia 2015 roku do dnia zapłaty,
- d) za miesiąc grudzień 2014 roku od kwoty 6654,43 zł od dnia 1 lutego 2015 roku do dnia zapłaty,
- e) za miesiąc styczeń 2015 roku od kwoty 6654,43 zł od dnia 1 marca 2015 roku do dnia zapłaty,
- f) za miesiąc luty 2015 roku od kwoty 6654,43 zł od dnia 1 kwietnia 2015 roku do dnia zapłaty,
- g) za miesiąc marzec 2015 roku od kwoty 6654,43 zł od dnia 1 maja 2015 roku do dnia zapłaty,
- h) za miesiąc kwiecień 2015 roku od kwoty 6654,43 zł od dnia 1 czerwca 2015 roku do dnia zapłaty,
- i) za miesiąc maj 2015 roku od kwoty 6654,43 zł od dnia 1 lipca 2015 roku do dnia zapłaty,
- j) za miesiąc czerwiec 2015 roku od kwoty 6654,43 zł od dnia 1 sierpnia 2015 roku do dnia zapłaty,
- k) za miesiąc lipiec 2015 roku od kwoty 6654,43 zł od dnia 1 września 2015 roku do dnia zapłaty,
- l) za miesiąc sierpień 2015 roku od kwoty 6654,43 zł od dnia 1 października 2015 roku do dnia zapłaty.

Nadto powód wniósł o zasądzenie na jego rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powód podniósł, iż był zatrudniony u pozwanego od 16 maja 2007 roku do 31 sierpnia 2014 roku na stanowisku doradcy zarządu, a następnie głównego specjalisty ds. obsługi administracyjno-prawnej spółki i zamówień publicznych. Umową z dnia 1 lutego 2010 roku powód zobowiązała się powstrzymać od podjęcia działalności konkurencyjnej wobec pozwanej spółki w okresie 12 miesięcy po ustaniu stosunku pracy, w zamian za co miała otrzymać odszkodowanie płatne w ratach w wysokości 5 000 zł netto, zwaloryzowane o wskaźnik średniorocznego wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych publikowanych przez Prezesa GUS. Odszkodowanie miało być wypłacane każdorazowo w terminie wypłaty wynagrodzeń w spółce, najpóźniej w ostatnim dniu każdego miesiąca. Pozwana nie wypłaciła powodowi należnego odszkodowania, mimo że powód złożył byłemu pracodawcy comiesięczne oświadczenia o powstrzymaniu się od prowadzenia działalności konkurencyjnej. W odpowiedzi na wezwanie do zapłaty pozwany oświadczył, iż umowa jest nieważna.

(pozew k. 2-11)

W odpowiedzi na pozew pozwana spółka wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu strona pozwana podała, iż ówczesny prezes zarządu pozwanej T. R. podpisał z powodem umowę o zakazie konkurencji po ustaniu stosunku pracy, pomimo braku umocowania do dokonania tej czynności. Wskazano, iż zgodnie z § 25 ust. 3 i 4 umowy spółki z ograniczoną odpowiedzialnością (...), w brzmieniu obowiązującym

w dniu 1 lutego 2010 roku, członek zarządu działający pojedynczo posiada uprawnienia do składania oświadczeń w imieniu Spółki, w tym zaciąganiu zobowiązań do wysokości 14 000 euro. W celu zaciągnięcia zobowiązania przekraczającego tę kwotę umowa wymagała natomiast współdziałania dwóch członków zarządu, bądź członka zarządu wraz z prokurentem. Zgodnie z uśrednionym kursem euro ustalonym na dzień 1 lutego 2010 roku ograniczenie umocowania członka zarządu wynosiło 56 049 zł. Zdaniem pozwanej, ze względu na wartość zobowiązania wynoszącą 60 000 zł (odszkodowanie za okres 12 miesięcy), umowa o zakazie konkurencji po ustaniu stosunku pracy winna być podpisana przez dwóch członków zarządu, bądź członka zarządu wraz z prokurentem umowa. Z uwagi na to, iż umowa ta została podpisana przez prezesa zarządu, w ocenie pozwanej, nie została skutecznie zawarta, a roszczenie powoda należy uznać za bezzasadne. Dodatkowo pozwana wywodziła, iż przedmiotowa umowa o zakazie konkurencji ma charakter umowy pozornej, mającej w rzeczywistości na celu zwiększenie wysokości wynagrodzenia powoda ponad kwotę, na które mógł liczyć na podstawie umowy o pracę.

(odpowiedź na pozew k. 78-88)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł. (dalej zwana spółką) została wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego w dniu 12 stycznia 2004 roku.

(wydruk KRS k. 216-219)

W dniu 12 maja 2016 roku dokonano zmiany nazwy spółki z (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością na (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością.

(wydruk KRS k. 216-219)

Umowa spółki w § 24 ust. 1 przewiduje, że zarząd spółki składa się z jednej do trzech osób, w tym przez prezesa zarządu wskazanego przez Prezydenta Miasta Ł., Wiceprezesa wskazanego przez Marszałka Województwa (...), Członka Zarządu wskazanego przez (...) uczelnie wyższe - sygnatariuszy listu intencyjnego.

(umowa spółki k. 94-99)

W § 25 umowy postanowiono, iż każdy członek zarządu jest upoważniony do składania oświadczeń w imieniu spółki, w tym do zaciągania zobowiązań do wysokości 14 000 euro w ramach spraw nieprzekraczających zakres zwykłego zarządu (§ 25 ust. 3). Dwaj członkowie zarządu lub członek zarządu działający łącznie z prokurentem są upoważnieni do składania oświadczeń w imieniu spółki, w tym do zaciągania zobowiązań w ramach spraw przekraczających zakres zwykłego zarządu, o wartości powyżej 14 000 euro do kwoty 1 000 000 zł upoważnieni są (§ 25 ust. 4).

(umowa spółki k. 94-99)

Z § 7 ust 2 Regulaminu zarządu spółki obowiązującego od maja 2007 roku wynika, że każdy członek zarządu może prowadzić bez uprzedniej uchwały zarządu sprawy nieprzekraczające zakresu zwykłych czynności Spółki. Jeżeli jednak przed załatwieniem ww. sprawy choćby jeden z pozostałych członków sprzeciwi się jej przeprowadzeniu lub jeżeli sprawa przekracza zakres zwykłych czynności Spółki, w tym sprawy wymienione w § 10 Regulaminu, wymagana jest uprzednia uchwała Zarządu (§ 7 ust. 3 Regulaminu).

(Regulamin zarządu k. 103-108 akt sprawy SR dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi sygn. X P 24/15)

Na mocy § 10 ust. 5 i 6 Regulaminu Organizacyjnego spółki z maja 2007 roku prezes zarządu wraz z drugim członkiem zarządu składa oświadczenia w imieniu Spółki jako pracodawcy zgodnie z przepisami Kodeksu pracy. Prezes zarządu jest przełożonym wszystkich pracowników.

(regulamin organizacyjny k 109-114 akt sprawy SR dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi sygn. X P 24/15)

Prezesem zarządu spółki od grudnia 2006 roku do czerwca 2010 roku był T. R.. W okresie od 27 lipca 2010 roku do 8 maja 2014 roku był prezesem zarządu był A. S.. Następnie funkcję tę pełnił B. W. (1).

(zeznania świadka T. R. – rozprawa 21 września 2016 roku, 00:10:40-00:15:55, k. 181, zeznania świadka A. S. – rozprawa z dnia 28 listopada 2016 – 00:03:53 k. 205-206, zeznania pozwanego K. J. – rozprawa z dnia 22 lutego 2017 roku – 00:06:39- (...):29, k. 228-230)

Członkiem zarządu spółki od lutego 2007 roku do stycznia 2017 roku był K. J.. Członkiem zarządu spółki był też W. K..

(zeznania pozwanego K. J. – rozprawa z dnia 22 lutego 2017 roku – 00:06:39- (...):29, k. 228-230, wydruk KRS k. 216-219, zeznania świadka T. R. – rozprawa 21 września 2016 roku, 00:10:40-00:15:55, k. 181)

W spółce co najmniej do 2013 roku była przyjęta praktyka, iż dokumenty kadrowe, z zakresu stosunku pracy mogą być podpisywane także jednoosobowo - przez członka zarządu bądź prezesa zarządu.

(zeznania A. S. – rozprawa 28 listopad 2016 – 00:03:53-00:43:43, k.204-205, zeznania pozwanego K. J. – rozprawa z dnia 22 lutego 2017 roku – 00:06:39- (...):29, zeznania świadka T. R. – rozprawa 21 września 2016 roku, 00:10:40-00:15:55, k. 181, k. 228-230, zeznania A. P. – rozprawa 21 września 2016 – 00:41:01, k. 182-183, wypowiedzenie k. 35-36, pismo k. 36, pismo k. 51, świadectwa k. 52-53, aneksy k. 54-55, pełnomocnictwo k. 54, pełnomocnictwo k. 57, aneks k. 59, oświadczenie k. 60-61)

W oparciu o regulaminy spółki oraz przyjęty zwyczaj podziału zakresu obowiązków członkowie zarządu w składzie: T. R., K. J. i W. K. uzgodnili, że wiceprezes W. K. będzie zajmował się w sprawami finansowymi i ISO, członek zarządu K. J., z racji tego, iż rzadko bywa w spółce, jest odpowiedzialny za sprawy kontaktu z uczelniami wyższymi, natomiast prezes zarządu - T. R. zajmuje się wszystkimi pozostałymi sprawami, m. in. sprawami pracowniczymi.

(zeznania świadka T. R. – rozprawa 21 września 2016 roku, 00:10:40-00:15:55, k. 181 w zw. z k. 137-142 akt SR dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi nr X P 24/15)

Zdarzało się także, że A. S. jako prezes zarządu podpisywał jednoosobowo umowy z pracownikami.

(zeznania A. S. – rozprawa 28 listopad 2016 – 00:03:53-00:43:43, k.204-205)

Obecnie zarząd spółki jest dwuosobowy. Funkcję prezesa zarządu pełni M. C., a członkiem zarządu jest D. G..

(dane KRS z dnia 22 lutego 2017 roku)

A. J. (1) rozpoczął pracę na stanowisku doradcy zarządu w (...) spółce z o. o. z siedzibą w Ł. w dniu 16 maja 2007 roku. Został zatrudniony na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony, w pełnym wymiarze czasu pracy, za wynagrodzeniem w wysokości 4000 zł netto. Od dnia 5 sierpnia 2008 roku pracował na stanowisku doradcy zarządu oraz pełnił funkcję prokurenta. W dniu 18 czerwca 2010 roku objął stanowisko głównego specjalisty ds. obsługi administracyjno-prawnej spółki i zamówień publicznych. za wynagrodzeniem w kwocie 4.500 zł netto.

(umowa o pracę k. 12-13)

Umowę o pracę w imieniu spółki podpisali z A. J. (1) prezes zarządu T. R. i członek zarządu K. J..

(umowa o pracę k. 12-13)

W dniu 30 lipca 2008 roku strony zmieniły umowę o pracę z dnia 16 maja 2007 roku, określając wysokość wynagrodzenia A. J. (1) na kwotę 4500 zł netto. W imieniu pracodawcy aneks do umowy podpisał prezes zarządu T. R..

(aneks do umowy nr (...) k. 11 cz. B akt osobowych)

W dniu 30 grudnia 2009 roku strony zmieniły umowę o pracę z dnia 16 maja 2007 roku, określając wysokość wynagrodzenia A. J. (1) na kwotę 5200 zł netto. W imieniu pracodawcy aneks do umowy podpisał prezes zarządu T. R. i wiceprezes zarządu W. K..

(aneks do umowy nr (...) k. 15 akt osobowych - cz. B)

W dniu 18 czerwca 2010 roku strony zmieniły umowę o pracę z dnia 16 maja 2007 roku, wskazując nową nazwę stanowiska pracy A. J. (1): główny specjalista ds. obsługi administracyjno-prawnej spółki i zamówień. W imieniu pracodawcy aneks do umowy podpisał wiceprezes zarządu W. K. i członek zarządu K. J..

(aneks do umowy nr (...) k. 102)

W dniu 30 września 2011 roku strony zmieniły § 1 ust. 2 umowy o pracę z dnia 16 maja 2007 roku oraz wskazały, iż wynagrodzenie pracownika wynosi 7550 zł brutto. W imieniu pracodawcy aneks do umowy podpisał prezes zarządu A. S. i członek wiceprezes zarządu W. K..

(aneks do umowy nr 4k. 103)

W dniu 17 października 2011 roku strony zmieniły umowę o pracę z dnia 16 maja 2007 roku wskazując, iż wynagrodzenie pracownika wynosi 7900 zł brutto. W imieniu pracodawcy aneks do umowy podpisał prezes zarządu A. S. i członek wiceprezes zarządu W. K..

(aneks do umowy nr (...) k. 104)

W dniu 30 października 2013 roku strony zmieniły umowę o pracę z dnia 16 maja 2007 roku wskazując, iż wynagrodzenie pracownika wynosi 8900 zł brutto. W imieniu pracodawcy aneks do umowy podpisał prezes zarządu A. S. i członek wiceprezes zarządu W. K..

(aneks do umowy nr (...) k. 105)

Zgodnie z § 1 umowy o pracę z dnia 16 maja 2007 roku, a także zatwierdzonymi jednoosobowo przez prezesa zarządu kartami stanowiska pracy do obowiązków A. J. (1) należało wykonywanie czynności zleconych przez zarząd spółki m. in. przygotowywanie dokumentów na posiedzenia zarządu, rady nadzorczej i zgromadzenia wspólników, prowadzenie spraw formalno-prawnych, w tym realizacja zamówień publicznych, analiza umów i innych dokumentów przekazywanych do spółki, obsługa projektów unijnych, w tym projektów Usługi doradcze na potrzeby (...) szansą jego rozwoju”, „Inkubator dla (...) Parku (...)”, obsługa prawna spółki, udział w organizacji konferencji, wyjazdów i warsztatów, udział w tworzeniu strategii promocji Inkubatora i Poradnika, organizacja przetargów na usługi związane z ochroną i utrzymaniem czystości Inkubatora.

(umowa o pracę k. 12-13, karty stanowiska k. 9, k. 12akt osobowych - cz. B)

A. J. (1) miał dostęp do wszystkich dokumentów handlowych i technologicznych spółki.

(zeznania M. B. – rozprawa 21 września 2016 roku – 01:04:02-01:24:49, k.183-184, zeznania A. S. – rozprawa 28 listopad 2016 – 00:03:53-00:43:43, k.204-205, zeznania pozwanego K. J. – rozprawa z dnia 22 lutego 2017 roku – 00:06:39- (...):29, zeznania świadka T. R. – rozprawa 21 września 2016 roku, 00:10:40-00:15:55, k. 181, k. 228-230)

A. J. (1) na podstawie § 4 i 5 umowy o pracę z dnia 16 maja 2007 roku zobowiązał się do nieprowadzenia działalności konkurencyjnej wobec pracodawcy lub naruszającej interesy pracodawcy oraz świadczenia pracy na jakiegokolwiek podstawie na rzecz podmiotu prowadzącego taką działalność, a także zachowania w tajemnicy wszelkich poufnych informacji uzyskanych podczas zatrudnienia, w szczególności tajemnic handlowych i tajemnic przedsiębiorstwa.

(umowa o pracę k. 12-13)

W dniu 1 lutego 2010 roku pomiędzy spółką, w imieniu której działał prezes zarządu T. R., a pracownikiem A. J. (1) została zawarta umowa o zakazie konkurencji po ustaniu stosunku pracy, w związku z zajmowanym przez A. J. (1) stanowiskiem prokurenta spółki jak i doradcy zarządu, a także wykonywaniem zadań związanych z nieograniczonym dostępem do strategicznych informacji w spółce, na podstawie art. 101² Kodeksu pracy. Umowę przygotowywał i podpisał prezes spółki T. R., działając w celu zabezpieczenia możliwości realizacji projektu spółki o nazwie BioNanoPark przez A. J. (1), który zajmował się tym projektem i posiadał informacje dotyczące działalności spółki, a także aby wynagrodzić pracownika za jego pracę.

(umowa o zakazie konkurencji k. 19 akt osobowych - cz. B, zeznania świadka T. R. – rozprawa 21 września 2016 roku, 00:10:40-00:15:55, k. 181 w zw. z k. 137-142 akt SR dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi nr X P 24/15)

O zawarciu ww. umowy o zakazie konkurencji mieli wiedzę pozostali członkowie zarządu, K. J. i W. K.. A. S. jako prezes zarządu spółki zapoznał się z tą umową w 2010 roku. Ani on ani ówczesni członkowie zarządu nie kwestionowali ważności umowy o zakazie konkurencji zawartej z A. J. (1).

(zeznania świadka T. R. – rozprawa 21 września 2016 roku, 00:10:40-00:15:55, k. 181 w zw. z k. 137-142 akt SR dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi nr X P 24/15, zeznania świadka A. S. – rozprawa 28 listopada 2016 roku – 00:03:53-00:43:43, k. 205-206)

W ramach umowy o zakazie konkurencji A. J. (1) zobowiązała się w okresie obowiązywania tej umowy do:

1. nieprowadzenia na własny rachunek działalności gospodarczej w formie indywidualnej działalności gospodarczej, jak również w ramach spółki cywilnej, jawnej, jako komandytariusz spółki komandytowej, ani też członek spółdzielni, która pokrywałaby się merytorycznie z zakresem prowadzonym przez Spółkę, określoną w § 3 umowy;
2. nie świadczenia pracy w ramach stosunku pracy lub innego stosunku cywilnoprawnego na rzecz podmiotu prowadzącego działalność konkurencyjną;
3. nie obejmowania funkcji członka organów zarządzających, nadzorczych ani rewizyjnych w spółkach prawa handlowego i spółdzielniach prowadzących działalność konkurencyjną (§ 2 umowy o zakazie konkurencji).

Działalność konkurencyjna została określona przez strony jako działalność bezpośrednio związana z pracą w instytucjach około biznesowych, których celem jest wspieranie i rozwój przedsiębiorczości, jak również w jednostkach naukowo-badawczych prowadzących badania w dziedzinie biotechnologii przemysłowej oraz nanotechnologii na terenie całej Polski.

Strony postanowiły, że pracodawca w zamian za wykonanie przez A. J. (1) zobowiązania określonego § 2 i 3 przez okres 12 miesięcy od ustania zatrudnienia, niezależnie od przyczyn ustania zatrudnienia, będzie wypłacał mu miesięczne odszkodowanie w wysokości 5000 zł netto, w terminie obowiązującym dla wypłat wynagrodzeń pracowników zatrudnionych w spółce. Przy czym kwota wynagrodzenia miała być waloryzowana w oparciu o wskaźnik średnioroczny wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych publikowany przez Prezesa GUS (§ 4 umowy o zakazie konkurencji).

W § 5 umowy o zakazie konkurencji stwierdzono, że pracodawca nie przewiduje zwolnienia pracownika z obowiązku powstrzymania się od działalności konkurencyjnej przez cały okres obowiązywania umowy. W przypadku zaś zwolnienia pracownika z powyższego obowiązku, przez upływem terminu obowiązywania umowy strony uzgodniły, iż pracownikowi będzie przysługiwało jednorazowe odszkodowanie w wysokości 30 000 zł netto.

Zgodnie z § 6 umowy o zakazie konkurencji strony ustaliły, że nie jest możliwe skrócenie okresu obowiązywania tej umowy ani jej rozwiązania za jednostronnym wypowiedzeniem dokonany przez pracodawcę.

(umowa o zakazie konkurencji k. 19 akt osobowych - cz. B, zeznania świadka T. R. – rozprawa 21 września 2016 roku, 00:10:40-00:15:55, k. 181 w zw. z k. 137-142 akt SR dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi nr X P 24/15)

W spółce od dnia 2 maja 2007 roku była zatrudniona żona A. J. (1), A. J. (2). Zajmowała ona stanowisko Dyrektora (...). Była odpowiedzialna za realizację inwestycji spółki w postaci budowy (...). Zobowiązała się do niepodejmowania działalności konkurencyjnej wobec spółki na mocy umowy z dnia 1 lutego 2010 roku, analogicznej do umowy zawartej przez A. J. (1).

(zeznania świadka T. R. – rozprawa 21 września 2016 roku, 00:10:40-00:15:55, k. 181 w zw. z k. 137-142 akt SR dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi nr X P 24/15, umowa o pracę k. 9-10 akt SR dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi nr XP 24/15, umowa o zakazie konkurencji k. 13-14 akt SR dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi nr XP 24/15)

W 2008 roku A. J. (2) i A. J. (1) sporządzili dla spółki dwa projekty finansowane z funduszy unijnych. Jeden z projektów dotyczył rozbudowy (...) i został złożony w Urzędzie Marszałkowskim Województwa (...). Drugi projekt przewidywał budowę laboratorium naukowo-technicznego w (...) i został złożony w Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości.

(zeznania powoda - rozprawa 22 luty 2017 roku – 00:55:06-01:30:07, k. 231, zeznania świadka T. R. – rozprawa 21 września 2016 roku, 00:10:40-00:15:55, k. 181 w zw. z k. 137-142 akt SR dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi nr X P 24/15)

W lipcu 2009 roku zarząd spółki zdecydował się na połączenie ww. projektów pod nazwą BioNanoPark i realizację tak scalonego projektu zamiast dwóch. Powodem tej decyzji był brak wystarczających środków finansowych na wniesienie przez spółkę wkładu własnego do dwóch projektów w wysokości 15% wartości każdego z projektu.

(zeznania powoda - rozprawa 22 luty 2017 roku – 00:55:06-01:30:07, k. 231, zeznania świadka T. R. – rozprawa 21 września 2016 roku, 00:10:40-00:15:55, k. 181 w zw. z k. 137-142 akt SR dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi nr X P 24/15, zeznania K. J. k. 299-v)

W listopadzie 2009 roku A. J. (2) i A. J. (1) nieodpłatnie, przy udziale K. J. i B. W. (2), przygotowali studium wykonalności projektu BioNanoPark. A. J. (2) i A. J. (1) opracowali kwestie społeczne, ekonomiczne, finansowe i prawne projektu. B. W. (2) pracował nad zagadnieniami z zakresu biotechnologii, zaś K. J. zajmował się częścią projektu dotyczącą energetyki. W pracy nad projektem uwzględniono także informacje uzyskane od kadry naukowej Politechniki (...) oraz J. Ł. i głównej księgowej spółki.

(zeznania powoda - rozprawa 22 luty 2017 roku – 00:55:06-01:30:07, k. 231, zeznania świadka T. R. k. 137-138, zeznania pozwanego K. J. k. 299-v, zeznania B. W. (2) rozprawa 28 listopada 2016 roku – 00:43:43-01:01:08, k. 206-207, strona tytułowa projektu k. 40-41)

W dniu 26 października 2012 roku A. J. (1) otrzymał od pracodawcy nagrodę za wyjątkowe zaangażowanie i wzorcowe wypełnienie swoich obowiązków z związku z realizowanym projektem (...). Pismo o przyznaniu nagrody podpisał prezes spółki A. S..

(pismo k. 51)

Studium wykonalności projektu (...) jest dokumentem autorskim, który zawiera wiele wrażliwych i poufnych danych, w tym informacje finansowe m. in. plany finansowe spółki, dane strategiczne, tajemnice handlowe.

(zeznania świadka T. R. – rozprawa 21 września 2016 roku, 00:10:40-00:15:55, k. 181 w zw. z k. 137-142 akt SR dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi nr X P 24/15)

W 2013 roku A. J. (2) i A. J. (1) zlecono wykonanie studium wykonalności drugiego stadium projektu (...). W tym celu spółka w dniu 28 października 2013 roku zawarła z małżonkami umowę o dzieło. Na podstawie tej umowy A. J. (2) i A. J. (1) przekazali spółce prawa autorskie do projektu „BioNanoPark rozszerzenie”. Projekt został wykonany przez małżonków zgodnie z umową.

(zeznania świadka A. S. – rozprawa 28 listopada 2016 roku – 00:03:53-00:43:43, k. 205-206, zeznania K. J. – rozprawa 22 lutego 2017 roku – 00:06:39-00:54:29, k. 228-230, strona tytułowa projektu k. 42-43, k. 44)

Pismem z dnia 21 maja 2014 roku A. J. (1) wypowiedział spółce umowę o pracę. Stosunek pracy z pracodawcą został rozwiązany z dniem 31 sierpnia 2014 roku.

(wypowiedzenie k. 1 akt osobowych - cz. C)

Spółka wystawiła A. J. (1) świadectwo pracy podpisane przez prezesa zarządu B. W. (1).

(k. 2 akt osobowych - cz. C)

W okresie od września 2014 roku do września 2015 roku A. J. (1) składał spółce comiesięczne oświadczenia o nieprowadzeniu działalności konkurencyjnej.

(oświadczenia o nieprowadzeniu działalności konkurencyjnej k. 21-32 wraz z potwierdzeniami odbioru)

W związku z nieprowadzeniem działalności konkurencyjnej w miesiącu wrześniu 2014 roku A. J. (1) pismem z dnia 5 listopada 2014 roku wezwała spółkę do zapłaty w terminie 3 dni od doręczenia wezwania odszkodowania w wysokości 5 456,63 zł netto wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 1 listopada 2014 roku do dnia uiszczenia należności.

(wezwanie do zapłaty k. 33)

W odpowiedzi na złożone oświadczenia o nieprowadzeniu działalności konkurencyjnej, a także wezwanie do zapłaty spółka poinformowała A. J. (1), iż odmawia wypłaty odszkodowania, wskazując, iż umowa spółki do zaciągnięcia zobowiązania w wysokości 60 000 zł, które stanowi odszkodowanie w kwocie 5 000 zł przez okres 12 miesięcy z umowy o zakazie konkurencji, wymagała współdziałania dwóch członków zarządu. W związku z powyższym, zdaniem spółki, umowa nie została ważnie zawarta i brak podstaw do wypłaty odszkodowania.

(pismo spółki k. 36)

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił w oparciu o powołany w podstawie faktycznej materiał dowodowy w postaci załączonych do akt dokumentów, niekwestionowanych przez żadną ze stron, a także zeznań powoda oraz zeznań świadków: T. R., A. S., K. J., A. P. i M. B.. Zeznania świadków Sąd w przeważającej mierze uznał za wiarygodne. Sąd Okręgowy nie dał wiary zeznaniom K. J. w części, w której świadek podał, że o umowie o zakazie konkurencji zawartej przez powoda i pozwaną spółkę dowiedział się dopiero w 2013 roku, a także co do tego, że umowa ta była wtedy kwestionowana przez zarząd spółki z uwagi na to, że została podpisana jedynie przez prezesa zarządu. Zeznania K. J. są sprzeczne z zeznaniami A. S., który zeznając w niniejszej sprawie podał, iż był prezesem zarządu pozwanej spółki od lipca 2010 roku do maja 2014 roku. Stwierdził, iż po objęciu tej funkcji w 2010 roku zapoznał się z aktami osobowymi powoda i dowiedział się o istnieniu ww. umowy o zakazie konkurencji. Nadto wskazał, iż okoliczność zawarcia tej umowy była przedmiotem dyskusji na posiedzeniu zarządu i nikt wtedy nie podważał jej ważności, bowiem w spółce był zwyczaj podpisywania przez zarząd jednoosobowo umów z pracownikami. Zeznania A. S. korespondują w tym zakresie z zeznaniami T. R. i A. P.. Zdaniem A. S., zgodnie z wewnętrznymi przepisami spółki, umowa o zakazie konkurencji nie wymagała do swojej ważności podpisu dwóch członków zarządu. Co więcej, zeznał on, że sam wielokrotnie podpisywał umowy z pracownikami jednoosobowo. Należy podkreślić, iż co prawda w aktach sprawy znajduje się wiele dokumentów, w tym umów o pracę, podpisanych przez dwóch członków zarządu lub prezesa zarządu i członka zarządu, nie są to jednak jedyne pisma sporządzone przez spółkę. Niewątpliwie bowiem wykazano, że istnieją również dokumenty podpisywane w imieniu pozwanej przez zarząd jednoosobowo.

Sąd oddalił wniosek strony powodowej o dopuszczenie dowodu z protokołów z rozpraw w sprawie Sądu Rejonowego dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi o sygnaturze X P 24/15 na okoliczność treści zeznań świadków, nie przesłuchanych w toku niniejszego postępowania, gdyż zgodnie z zasadą bezpośredniości obowiązującą w procesie cywilnym sąd czyni ustalenia faktyczne na podstawie materiału dowodowego zebranego w danej sprawie. Zeznania złożone przez świadka

przesłuchiwanego w rozpoznawanej sprawie i te zawarte w protokołach sprawy toczącej się przed innym sądem mogą być ze sobą porównywane celem oceny ich wiarygodności. Nie można jednak pominąć dowodu z zeznań określonych świadków, ograniczając się jedynie do załączenia do akt sprawy protokołów rozpraw przeprowadzonych w innej sprawie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo podlegało uwzględnieniu co do zasady.

Powód dochodził w niniejszej sprawie odszkodowania z tytułu zaniechania działalności konkurencyjnej względem pozwanej spółki, powołując się na postanowienia umowy o zakazie konkurencji zawartej ze stroną pozwaną w dniu 1 lutego 2010 roku. Powód w umowie tej zobowiązał się do niepodejmowania działalności konkurencyjnej w okresie jednego roku od dnia ustania stosunku pracy, bez względu na przyczynę ustania zatrudnienia. Pozwana spółka, według postanowień tej umowy zobowiązała się do wypłaty na rzecz powoda odszkodowania przez okres obowiązywania umowy w kwocie 5 000 zł netto za każdy miesiąc, która to kwota miała podlegać waloryzacji.

Strona pozwana podniosła, iż ww. umowy o zakazie konkurencji jest nieważna, gdyż umowę w imieniu pozwanej spółki podpisał z powodem jeden członek zarządu, to jest prezes zarządu T. R., podczas gdy umowa spółki wymagała dla zobowiązań przewyższających kwotę 56 049 zł podpisu dwóch członków zarządu bądź członka zarządu i prokurenta. Umowa ta jest z tego powodu także sprzeczna z zasadami współżycia społecznego. Nadto zdaniem pozwanej spółki umowę należało uznać za pozorną, mającą jedynie na celu korzyść pracownika.

Na wstępie wskazać należy, iż kwestie związane z zakazem konkurencji zostały uregulowane w rozdziale IIa Kodeksu Pracy. Uchwalenie tych przepisów było podyktowane wzrostem konkurencji, która powoduje, że coraz ważniejsze dla pracodawców staje się odpowiednie zabezpieczenie przed działaniami konkurencyjnymi ze strony byłych pracowników mających dostęp do istotnych i poufnych informacji pracodawcy. Możliwość ustanowienia takiego zabezpieczenia przewiduje art. 101¹ § 1 k.p., który zakazuje pracownikowi, w zakresie określonym w odrębnej umowie, prowadzenia działalności konkurencyjnej wobec pracodawcy ani też świadczenia pracy w ramach stosunku pracy lub na innej podstawie na rzecz podmiotu prowadzącego taką działalność (zakaz konkurencji).

Stosownie do art. 101² § 1 k.p. pracodawca może zawrzeć umowę o zakazie konkurencji po ustaniu zatrudnienia z pracownikiem mającym dostęp do szczególnie istotnych danych, których ujawnienie mogłoby narazić go na straty. Pracodawca, decydując się na takie zabezpieczenie swoich interesów, musi również pamiętać o obowiązku wypłacania byłym pracownikom odszkodowań, które mają rekompensować im ograniczenia wynikające z umów o zakazie konkurencji. Zgodnie z art. 101² § 2 k.p. zakaz konkurencji przestaje obowiązywać przed upływem terminu, na jaki została zawarta umowa przewidziana w tym przepisie, w razie ustania przyczyn uzasadniających taki zakaz lub niewywiązywania się pracodawcy z obowiązku wypłaty odszkodowania. Odszkodowanie, o którym mowa art. 101² § 1 k.p. stosownie do treści § 3 tego artykułu, nie może być niższe od 25 % wynagrodzenia otrzymanego przez pracownika przed ustaniem stosunku pracy przez okres odpowiadający okresowi obowiązywania zakazu konkurencji; odszkodowanie może być wypłacane w miesięcznych ratach. W razie natomiast sporu o odszkodowaniu orzeka sąd pracy.

Wobec podnoszonych przez stronę zarzutów zważyć należy, iż zadaniem Sądu Okręgowego było ustalenie, czy zawarta przez strony w dniu 1 lutego 2010 roku umowa o zakazie konkurencji po ustaniu stosunku pracy jest umową ważną, a zatem rozstrzygnięcie, czy podnoszone przez stronę pozwaną zarzuty dotyczące nieprawidłowej reprezentacji spółki i pozorności umowy są zasadne.

Odnosząc się do kwestii reprezentacji spółki w sprawach z zakresu prawa pracy, na wstępie trzeba stwierdzić, że Sąd Okręgowy ustalił, iż w pozwanej spółce w dacie zawarcia umowy o zakazie konkurencji nie było jednolitej praktyki w zakresie podpisywania dokumentów z zakresu prawa pracy, w tym takich jak umowy z pracownikami, świadectwa pracy czy wypowiedzenia. Z materiału dowodowego w postaci dokumentów, a także osobowych źródeł dowodowych,

w tym zeznań ówczesnego prezesa zarządu spółki T. R., zeznań pełniącego tę funkcję w kolejnym okresie A. S. oraz członka zarządu K. J., jednoznacznie wynika, że w wielu wypadkach dokumenty w sprawach pracowniczych były podpisywane w imieniu spółki przez prezesa zarządu bądź jednego z członków zarządu. Dopiero od 2013 roku w zdecydowanej większości przypadków umowy z pracownikami i wypowiedzenia stosunku pracy podpisywano zgodnie z zasadą łącznej reprezentacji. Oznacza to, że przewidziana umową spółki i (...) organizacyjnym zasadą łącznej reprezentacji przy dokonywaniu czynności z zakresu prawa pracy nie była przestrzegana przez pozwanego pracodawcę.

Dokonując oceny prawnej umowy o zakazie konkurencji stanowiącej przedmiot niniejszego postępowania w pierwszej kolejności należy wskazać, iż Sąd Okręgowy podziela pogląd wyrażony w orzecznictwie Sądu Najwyższego, iż należy dokonywać liberalnej oceny skuteczności czynności prawnych z zakresu prawa pracy dokonywanych przez podmiot formalnie nieuprawniony, którego kompetencje do dokonywania tych czynności nie są jednoznacznie wyłączone (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 kwietnia 1998 r., I PKN 58/98, OSNAPiUS 1999 nr 8, poz. 280). Z ugruntowanego już orzecznictwa Sądu Najwyższego wynika, iż rygorystyczne stosowanie w prawie pracy przepisów prawa handlowego określających reprezentację spółki przy zawieraniu umów z pracownikami jest niedopuszczalne. Sąd Najwyższy stwierdził, że praktyka spółki akcyjnej, polegająca na jednoosobowym zawieraniu umów o zakazie konkurencji po ustaniu stosunku pracy, podejmowanych z zamiarem uchylecia się od skutków prawnych takich "nieistniejących" zobowiązań prawa pracy jako zawartych bez zachowania rygoru łącznej reprezentacji składania oświadczeń woli w imieniu spółki, powoduje odpowiedzialność pracodawcy wobec pracowników przestrzegających zakazu konkurencji (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 czerwca 2004 r., I PK 681/03, OSNP 2005, nr 4, poz. 53). Konieczne jest zachowanie daleko idącej ostrożności w stosowaniu sankcji bezwzględnej nieważności czynności prawnych z zakresu prawa pracy dokonywanych z pominięciem rygoru łącznej reprezentacji pracodawcy przez podmiot, którego kompetencje do dokonywania tych czynności nie są jednoznacznie wyłączone, zwłaszcza gdy następnie pracownik, któremu nie można zarzucić działania w złej wierze, faktycznie realizuje przyjęte przez siebie zobowiązania. Za sprzeczne z zasadami realizowania zobowiązań prawa pracy (art. 65 i 354 k.c. w związku z art. 101² i art. 300 k.p.) należy uznać argumentację, jakoby niedochowanie wymagania łącznej reprezentacji przy zawieraniu pisemnej umowy o zakazie konkurencji po ustaniu stosunku pracy, tylko wskutek ewentualnego uchybienia dotyczącego reprezentacji pracodawcy, mogło prowadzić do nieważności klauzuli konkurencyjnej realizowanej przez pracownika. Przy czym wyznaczenie osoby do dokonywania za pracodawcę czynności prawnych z zakresu prawa pracy (art. 31 k.p.) może nastąpić w każdy sposób dostatecznie ujawniający taką wolę reprezentowanego pracodawcy. W stosunkach pracy sposób reprezentowania spółki może odmiennie regulować także zakładowy akt normatywny prawa pracy (art. 9 k.p.), a nawet utrwalona praktyka jednoosobowego dokonywania czynności prawnych z zakresu prawa pracy przez wyznaczoną osobę zwyczajowo do tego upoważnioną (art. 31 i 18 k.p. oraz art. 60, 65 i 354 k.c. w związku z art. 300 k.p.). Regulacjom tym należy przyznać pierwszeństwo, jeżeli odnoszą się do sfery prawa pracy chroniącej działającego w dobrej wierze pracownika, który przestrzega zobowiązań prawa pracy (wyrok Sądu Najwyższego - Izba Pracy, (...) i Spraw Publicznych z dnia 10 czerwca 2014 r. II PK 207/13 opubl. MoPr (...)). Także regulacje Kodeksu Spółek Handlowych jedynie wyjątkowo kreują sankcje bezwzględnej nieważności dokonanej przez spółkę prawa handlowego np. w przypadku niezyskana ustawowo wymaganej większości w uchwale organu spółki czy też w przypadku zawarcia umowy z członkiem zarządu spółki z o.o. z naruszeniem art. 210 § 1 k.s.h. (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 marca 2012 r. MoPr (...) w sprawie I PK 159/11). Nie bez znaczenia na ocenę ważności przedmiotowej umowy o zakazie konkurencji pozostaje okoliczność, iż co do zasady, pomimo nieważności umowy (w szczególności spowodowanej wadliwą reprezentacją pracodawcy) strony mogą nawiązać (ważnie) umowny stosunek pracy przez czynności dorozumiane (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 13 listopada 2013 r., w sprawie I PK 94/13I PK 94/13, OSNP 2015/1/4).

Po wtóre należy mieć na uwadze, że przepisy Kodeksu handlowego regulują reprezentację spółki, a art. 3¹ k.p. reprezentację zakładu pracy. Czynności prawne w zakresie stosunku pracy dokonuje kierownik zakładu pracy, to jest organ zarządzający zakładem pracy albo inna wyznaczona do tego osoba, pomimo że do reprezentowania spółki prawa handlowego prowadzącej ten zakład uprawnieni są dwaj członkowie zarządu łącznie (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 5 marca 1996 r., I PZP 2/96, OSNAPiUS 1996 nr 19, poz. 286). Tym samym, należy jeszcze

raz podkreślić, iż w stosunkach pracy sposób reprezentowania spółki może odmiennie regulować także utrwalona praktyka jednoosobowego dokonywania czynności prawnych z zakresu prawa pracy przez wyznaczoną osobę zwyczajowo do tego upoważnioną (art. 31 i 18 k.p. oraz art. 60, 65 i 354 k.c. w związku z art. 300 k.p.). Regulacji tej należy przyznać pierwszeństwo, gdyż odnosi się do sfery prawa pracy chroniącej działającego w dobrej wierze pracownika. Wyznaczenie osoby do dokonywania za pracodawcę czynności prawnych z zakresu prawa pracy może nastąpić w każdy sposób dostatecznie ujawniający taką wolę reprezentowanego pracodawcy (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 czerwca 2014 roku, II PK 207/13, opubl. MoPr 2014 nr 12, str. 647).

Reasumując, nie do przyjęcia jest stanowisko strony pozwanej o nieważności zawartej przez strony umowy z uwagi na brak łącznej reprezentacji spółki, gdyż wskazany w umowie spółki (§ 25) sposób reprezentacji spółki nie jest warunkiem koniecznym dla ważności czynności ze sfery pracowniczej spółki. Abstrahując zaś od przytoczonej powyżej argumentacji w zakresie sposobu reprezentacji spółki w sprawach pracowniczych, należy zaznaczyć, iż czynności ze stosunku pracy należą do sfery spraw bieżących, mieszczących się w kategorii spraw nieprzekraczających zakres zwykłego zarządu. Zgodnie zaś z umową spółki, Regulaminem zarządu oraz art. 208 § 3 i 4 k.s.h. każdy członek zarządu może prowadzić bez uprzedniej uchwały zarządu sprawy nieprzekraczające zakresu zwykłych czynności spółki, chyba że przed załatwieniem sprawy sprzeciwi jej się choćby jeden z pozostałych członków zarządu, wówczas wymagana jest uprzednia uchwała zarządu. Z kolei § 10 Regulaminu zarządu pozwanej spółki nie wymienia spraw ze stosunku pracy jako przekraczających zakres zwykłego zarządu. Prezes zarządu T. R. zawierając umowy z zakresu prawa pracy, dokonywał czynności bieżących, mógł więc działać jednoosobowo. Natomiast zapis w obowiązującym w spółce (...) organizacyjnym, zgodnie z którym oświadczenia w imieniu spółki, jako pracodawca zgodnie z przepisami Kodeksu pracy, składa prezes zarządu wraz z drugim członkiem zarządu, jak wskazano powyżej nie był przez spółkę bezwzględnie stosowany.

Sąd nadto ustalił, iż przed wezwaniem przez powoda pozwanej spółki do zapłaty odszkodowania żaden z członków zarządu spółki nie kwestionował umowy o zakazie konkurencji z dnia 1 lutego 2010 roku, mimo że mieli oni wiedzę o zawarciu takiej umowy. Zastrzeżeń w tym przedmiocie nie podniósł ani K. J. ani W. K. (zgodnie z zeznaniami A. S. i T. R., uznanymi za wiarygodne). Nie budziła ona wątpliwości co do jej skuteczności także w przypadku prezesa zarządu A. S..

Sąd Okręgowy uznał, że pozwany nie udowodnił, aby powód pozostawał w złej wierze zawierając z pozwaną spółką umowę o zakazie konkurencji. Za uznaniem złej wiary powoda nie może przemawiać sama okoliczność, iż powód oraz T. R. znali się z poprzedniego miejsca pracy ani ewentualna niezgodność formalna reprezentacji spółki. Wręcz przeciwnie w ocenie Sądu powód działał w zaufaniu, iż spółka jako pracodawca jest należycie reprezentowana przez prezesa zarządu, wobec praktykowania w spółce ze względów organizacyjnych m. in. takiego sposobu podpisywania dokumentów pracowniczych.

Za bezzasadny Sąd uznał także zarzut jakoby zawarta przez powoda i spółkę umowa o zakazie konkurencji była umową pozorną.

Zgodnie z art. 83 § 1 k.c. w zw. z art. 300 k.p., nieważne jest oświadczenie woli złożone drugiej stronie za jej zgodą dla pozoru. Jeżeli oświadczenie takie zostało złożone dla ukrycia innej czynności prawnej, ważność oświadczenia ocenia się według właściwości tej czynności.

W przytoczonym przepisie przewidziano dwie podstawowe postaci pozorności, mianowicie pozorność bezwzględną (kiedy to strony, dokonując czynności prawnej, nie mają zamiaru wywołania żadnych skutków prawnych) i pozorność względną (gdzie strony dokonują czynności prawnej pozornej w celu ukrycia innej, rzeczywiście przez te strony zamierzonej i dokonanej). W drugim przypadku (pozorność względna) występują więc dwie czynności prawne: czynność pozorna oraz czynność ukryta. W niniejszej sprawie ocenie podlegało, czy podpisana przez prezesa zarządu pozwanej spółki i powoda umowa o zakazie konkurencji nie jest czynnością pozorną, której rzeczywistym celem miało być dokonanie zmiany treści stosunku pracy w zakresie wynagrodzenia. Rozważana była więc druga z postaci pozorności, czyli tzw. pozorność względna.

W literaturze i orzecznictwie wskazuje się, że dla zaistnienia pozorności konieczne jest wystąpienie łącznie dwóch elementów, mianowicie pozornej czynności prawnej i aktu konfidencji. Pozorność czynności prawnej polega na chęci wywołania wobec osób trzecich rzeczywistego, prawdziwego przeświadczenia, że zamiarem stron jest wywołanie skutków prawnych, objętych treścią ich oświadczeń woli. Akt konfidencji zaś przejawia się w wystąpieniu między stronami tajnego porozumienia, co do tego, że zamiar wyrażony w treści symulowanych oświadczeń woli nie istnieje lub że zamiar ten jest inny niż ujawniony w symulowanych oświadczeniach. Brak któregośkolwiek z tych elementów wyłącza zaistnienie pozorności. Oba akty – pozorna czynność prawna i akt konfidencji muszą być ze sobą intelektualnie i czasowo powiązane, tzn. jedno zdarzenie musi zawierać w sobie dokonanie czynności prawnej pozornej (jawnej dla osób trzecich) i zawarcie aktu konfidencjonalnego (wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 11 lipca 2014 r., I ACa 210/14, LEX nr 1506656).

Pozwana spółka nie udowodniła, aby czynność prawna dokonana w imieniu spółki przez T. R. i powoda miała charakter pozorny. Przede wszystkim brak jest danych przemawiających za uznaniem, iż osoby te potajemnie porozumiały się w jakikolwiek inny sposób, niż wynika to z samej treści umowy z dnia 1 lipca 2010 roku. Fakt, iż elementem tejże umowy jest przyszłe przysporzenie po stronie pracownika nie powoduje, że umowę można uznać za czynność pozorną. Koniecznym bowiem postanowieniem umowy o zakazie konkurencji jest zobowiązanie się przez pracodawcę do wypłaty pracownikowi odszkodowania. O pozornym charakterze ww. umowy o zakazie konkurencji nie świadczy w żaden sposób sama treść tejże umowy, co do której pozwana podniosła zastrzeżenia w odpowiedzi na pozew, wskazując, że niektóre jej postanowienia są bardziej korzystne dla pracownika niż pracodawcy. To, czy strony tejże umowy mogły wypowiedzieć umowę w okresie jej obowiązywania oraz to, czy odszkodowanie należne powodowi zostało ujęte w kwocie brutto czy netto, nie ma żadnego znaczenia dla oceny ważności umowy. Z całą pewnością zaś nie oznacza, iż umowa o zakazie konkurencji była korzystna li tylko dla powoda. Nie można bowiem zgodzić się z twierdzeniem pozwanej, iż umowa o zakazie konkurencji z dnia 1 lutego 2010 roku była zbędna dla spółki z punktu widzenia jej interesów. Bez wątplenia bowiem powód miał dostęp do informacji, o których mowa w art. 101² § 1 k.p., to jest szczególnie ważnych, których ujawnienie mogłoby narazić pracodawcę na szkodę. Z zeznań świadków wynika, że jako doradca spółki i jej prokurent A. J. (1) miał praktycznie dostęp do całej dokumentacji spółki. Co istotne, jak wskazano w podstawie faktycznej uzasadnienia, powód miała wiedzę na temat działalności handlowej, finansowej i strategicznej spółki, w tym między innymi w związku z realizacją projektu (...), którego był współtwórcą. Niewątpliwie powodowi udostępniono dane stanowiące tajemnicę przedsiębiorstwa w rozumieniu art. 11 ust. 4 ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji z dnia 16 kwietnia 1993 r. (tj. Dz. U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503), to jest nieujawnione do wiadomości publicznej informacje techniczne, technologiczne - w dziedzinie biotechnologii przemysłowej oraz nanotechnologii, organizacyjne spółki. Były to informacje poufne, posiadające wartość gospodarczą. Bez znaczenia przy tym dla oceny samej możliwości zawarcia umowy o zakazie konkurencji pozostaje to, komu przysługiwały prawa autorskie do konkretnych projektów realizowanych przez spółkę. Istotną kwestią jest to, czy zdaniem pracodawcy, pracownik ma dostęp do informacji wskazanych w art. 101² § 1 k.p. Należy nadmienić, iż umowa o zakazie konkurencji może być zawarta w przypadku, gdy pracodawca jedynie przewiduje, że pracownik uzyska szczególnie ważne informacje. Decydujące znaczenie przy zawarciu umowy o zakazie konkurencji ma bowiem subiektywna ocena pracodawcy, czy istnieje zagrożenie, że pracownik wykorzysta zdobyte u niego informacje u konkurencji, po zakończeniu zatrudnienia, choćby nawet z obiektywnego punktu widzenia okazało się, że pracownik ten nie miał lub nie ma dostępu do tego istotnych z punktu widzenia działalności przedsiębiorcy informacji bądź wykorzystanie nabytej przez niego wiedzy nie narażało pracodawcy na szkodę (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 kwietnia 2007 r. sygn. PK 361/06, opubl. OSNAPiUS 2008 nr 9-10, poz. 130, str. 378). Innymi słowy, podmiotem umowy o zakazie konkurencji może być każdy pracownik, co do którego pracodawca samodzielnie i w sposób swobodny zdecyduje, że posiadane przez niego informacje są informacjami, o których mowa w art. 101² § 1 k.p. (orzeczenia Sądu Najwyższego: z dnia 14 maja 1998 r., I PKN 121/98, OSNAPiUS 1999 nr 10, poz. 342; z dnia 17 listopada 1999 r., I PKN 358/99, OSNAPiUS 2001 nr 7, poz. 217; z dnia 17 grudnia 2001 r., I PKN 742/00, OSNP 2003 nr 24, poz. 588).

Stwierdzić stanowczo należy zatem, że umowa o zakazie konkurencji nie może być uznana za pozorną, tylko dlatego, że zdaniem pracodawcy pracownik nie miał dostępu do informacji określonych w art. 101² § 1 k.p. Przede wszystkim zaś oceniając obiektywnie zakres obowiązków powoda na stanowisku doradcy spółki i jako prokurenta Sąd Okręgowy doszedł do wniosku, iż A. J. (1) musiał dysponować wiedzą istotną z punktu widzenia działalności konkurencyjnej pozwanej spółki. Tak też uznał pełniący funkcję prezesa zarządu pozwanej w dniu 1 lutego 2010 roku T. R..

Podsumowując, Sąd zważył, że zawarta przez strony umowa o zakazie konkurencji po ustaniu stosunku pracy jest ważna. Powód zaniechał wszelkiej działalności konkurencyjnej wobec działalności pozwanej spółki. Spółka jest zatem zobowiązana do zapłaty umówionego odszkodowania.

Określając wysokość należnego powodowi odszkodowania Sąd wziął pod uwagę zasady jego obliczenia przewidziane przez strony w umowie. Wskazać należy, że zgodnie z umową miesięczne odszkodowanie miało wynieść 5 000 zł netto, przy czym kwota ta miała podlegać waloryzacji w oparciu o wskaźnik średnioroczny wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych publikowany przez Prezesa GUS (§ 4 ust. 1 i 2 umowy). Powód żądał tytułem miesięcznego odszkodowania za zaniechanie działalności konkurencyjnej kwotę 6 654,43 zł brutto za 12 miesięcy, od września 2014 roku do sierpnia 2015 roku, to jest łącznie kwotę 79 853,16 zł brutto. Kwotę jednomiesięcznego odszkodowania wyliczono w ten sposób, że podaną w umowie kwotę 5 000 zł netto zwaloryzowano o wskaźnik średnioroczny wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych publikowanych przez Prezesa GUS, a następnie podwyższono o wartość podatku dochodowego od osób fizycznych w wysokości 18 %.

Według Komunikatów Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w sprawie średniorocznego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem z dni: 13 stycznia 2012 r. (M.P. z 2012 r. poz. 23), z dnia 15 stycznia 2013 r. (M.P. z 2013 r. poz. 30), z dnia 15 stycznia 2014 r. (M.P. z 2014 r. poz. 94) średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w 2011 roku w stosunku do 2010 roku wzrósł o **4,3%**, w 2012 roku w stosunku do 2011 roku wzrósł o **3,7%**, zaś w 2013 roku w stosunku do 2012 roku wzrósł o **0,9%**.

Wypłacane pracownikowi odszkodowanie z tytułu zakazu konkurencji należy zakwalifikować do przychodów ze stosunku pracy określonych w art. 12 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych z dnia 26 lipca 1991 r. (tj. Dz.U. z 2012 r. poz. 361 z późn. zm.). Świadczenie otrzymane z tytułu umowy o zakazie konkurencji jest odszkodowaniem, które nie podlega wyłączeniu spod zwolnienia z art. 21 ust. 1 pkt 3 lit. d) powołanej ustawy. Odszkodowanie przyznane na podstawie przepisów o zakazie konkurencji podlegają zatem opodatkowaniu. Według skali podatkowej określonej art. 27 ust. 1 ww. ustawy, jeżeli podstawa obliczenia podatku nie przekracza kwoty 85 528 zł, stawka podatku wynosi 18%.

Kwotę 5000 zł, zgodnie z umową stron z dnia 1 lutego 2010 roku, należało pomnożyć kolejno przez średnioroczny wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w latach 2011-2014, to jest przez 4,3 %, 3,7 % oraz 0,9 % (wskaźnik w 2014 roku wyniósł 0 %). Po dokonaniu tych obliczeń otrzymano sumę 5 456,63 zł. Następnie do tak uzyskanej kwoty Sąd zobowiązany był doliczyć podatek w stawce 18 %, co dało kwotę 6 438,82 zł.

Uwzględniając powyższe obliczenia wskazana przez powódkę kwota stwierdzić należy, iż powód błędnie wyliczył wysokość jednomiesięcznego odszkodowania została błędnie wyliczona, gdyż wynik przemnożenia kwoty 5 000 zł przez ww. wskaźniki, po dodaniu kwoty podatku, daje kwotę 6 438,82 zł brutto, a nie kwotę 6 654,43 zł. Odszkodowanie za okres 12 miesięcy wynosi 77 265,84 zł.

Mając powyższe na uwadze Sąd w pkt 1. wyroku zasądził na rzecz powoda tytułem odszkodowania za powstrzymanie się od działalności konkurencyjnej po ustaniu stosunku pracy w okresie od września 2014 roku do sierpnia 2015 roku kwotę 77 265,84 zł brutto. W pozostałej części powództwo podlegało oddaleniu jako bezpodstawne (pkt 2. wyroku).

O odsetkach od należności głównych Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 k.c. w zw. z art. 300 k.p. Zgodnie z treścią § 4 ust. 1 umowy o zakazie konkurencji odszkodowanie za dany miesiąc było wymagalne ostatniego dnia każdego z miesięcy objętych żądaniem i od tej daty powodowi należą się odsetki od każdej z zaległości.

Na koszty procesu złożył się: opłata od pozwu w kwocie 3 992 zł naliczona zgodnie z art. 35 ust. 1 w związku z art. 13 ust. 1 i art. 21 ustawy oraz wynagrodzenia pełnomocników w wysokości po 2 717 zł obliczone na podstawie § 12 ust. 1 pkt 2 (75% stawki minimalnej) w zw. z § 6 pkt. 6 (stawka minimalna 3600 zł) rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tj. Dz. U. z 2013 r., poz.461 z późn. zm.) oraz § 11 ust. 1 pkt 2 w zw. z § 6 pkt. 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tj. Dz. U. z 2013 r., poz.490 z późn. zm.) - wraz z opłatą od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 100 k.p.c., dokonując ich stosunkowego rozliczenia. Strony razem poniosły koszty w wysokości 6434 zł (opłata od pozwu uiszczona przez powoda w kwocie 1000 zł i wynagrodzenia pełnomocników w wysokości po 2717 zł).

Powód wygrał proces w 96,25 %. Poniósł koszty procesu w kwocie 3 717 zł, a powinien w kwocie 209,10 zł. Wobec tego Sąd zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 3 507,90 zł tytułem zwrotu części – 96,75 % wszystkich poniesionych przez powoda kosztów procesu.

Powód był zwolniony od kosztów sądowych ponad kwotę 1 000 zł. O kosztach sądowych w postaci nieuiszczonej przez powoda części opłaty od pozwu w wysokości 2 992 zł Sąd orzekł na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tj. Dz. U. z 2014 r., poz. 1025, z późn. zm.) w zw. z art. 98 § 1 i 3 k.p.c. Sąd nakazał pobrać od pozwanej spółki na rzecz Skarbu Państwa kwotę 2 894,76 zł tytułem 96,75 % nieuiszczonej opłaty od pozwu w kwocie 2 992 zł.

O rygorze natychmiastowej wykonalności Sąd orzekł na podstawie art. 477² § 1 zd. 1 k.p.c. Sąd nadał rygor w zakresie kwoty 8 900 zł, to jest kwoty jednomiesięcznego wynagrodzenia powoda.